

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ES TULAJDONOS: LÓWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyilt-tér sora: 1 korona.

A révfülöpi zöldségtermelés elismerése.

A mult héten Budapesten országos kertészeti kiállítás volt, amelyen természetmányaival részt vett a révfülöpi állami felügyelet alatt lévő bolgárrendszertű konyhakertészet is. Kiállítottak különféle konyhakerti természetményt, amelyért általában dicséretet, paprikájukért és káposztájukért pedig a főváros által adott első díjat ítélte oda a bírálóbizottság. A termelők, a makóvidéki magyarok festői jelmezükben maguk is jelen voltak a kiállításon.

A révfülöpi kertészet két év alatt elért szép sikere eisősorban Tervev Imre földmívelésügyi miniszteri tanácsos érdeme, aki belátta, hogy a Balaton zalai partjának fürdővendégei a fürdőidény alatt kénytelenek messzebb vidékről drága pénzen a szükséges konyhakerti növényeket hozatni.

Kettős hasznos célt tűzött ki és ért el akkor, midőn több családból álló magyar társaságot telepített le, ott bérelt részükre területet és szakértő állami kertész útmutatása és oktatása mellett elsajátította velük a bolgárrendszertű kertészetet.

A másik igen fontos cél, hogy népünkkel a kertgazdaság ismereteit elsajátíttassa, megkedveltesse, hogy szorgalmas,

szakértő magyar-bolgár kertészek legyenek. Hogy pedig a magyar ember is tud jó kertész lenni, bizonyítja a Révfülöpi Kertműves Társaság, amelynek tagjai makóvidéki magyar emberek s akik rövid két év alatt megmutatták, hogy szakszerű útmutatás és kitartó munka mellett épen olyan szép eredményt érnek el a kertészetben, mint a bolgár kertészek. A kertműves társaság több családból áll, melynek fiatal tagjai is mint gyermekek megtanulják a kertészkedést s mint ilyenek ezt fogják élethivatásuknak, kenyérkereseti foglalkozásuknak tekinteni. Tehát magyar-bolgár kertészeket is nevel a jövőre s így az a sok millió, ami évenként a bolgár kertészek útján kivándorolt, itt marad, itt nyújt tisztességes megélhetést sok magyar családnak.

Nagyon helyesen járt el a bírálóbizottság, midőn a révfülöpi kertészetet nem éremmel, mert hisz ez alig nyújtana oly bűzdítást, hanem 300 korona pénzjutalomban részesítette. Meg is érdemelték, mert a kiállításon, nemcsak szép példányú természetmányaikkal nyertek elismerést, hanem mennyiségre is a legtöbbet állítottak elő. Különös figyelmet keltett a cserepekben kiállított paprikabokraik, telve gyönyörű szép paprikával; — továbbá a braunschweigi óriás fejű és az amáger kicsiny fajta tömör fejű káposztáik.

A Révfülöpön volt kertészek a jövő évben Győr mellett kapnak területet,

ahol a beruházások már őket terhelik s amelyen az itt szerzett ismereteiket hasznosítják, most már teljesen önállóan.

A révfülöpi közös jövedelemre alakult állami zöldségtermelőtelepre pedig új családok jönnek, akik hasonló kedvezmény mellett fogják ott a kertészkedést, állami szakközeg útmutatása mellett folytatni.

Igy egyesítve van az a két fontos cél, amellyel vidékünk zöldségszükségletét fedezik, másrészt földműves polgárainkat kenyereitnyújtó foglalkozáshoz juttatják.

Meg kell még jegyeznünk, hogy az állami telepeken is újításszámba megy a vidék viszonyainak megfelelő jól diszlo fajta konyhakerti növények magjainak termelése; ezzel az a cél, hogy a nép között, részben ingyen, részben kedvezményes áron kiosszák azokat, különösen nagybani termelés és értékesítés szempontjából. Ily magtermelést tűzött ki a révfülöpi telep is a makói hagyományból.

Érdekel benünket, mert hiszen a jövő tavaszkor már iskoláinkba is bevezetik a gyakorlati konyhakertészetet, a budapesti kertészeti kiállításon most először bemutatott és az iskolás gyermekek által folytatott kertészkedés eredménye. A fővárosi sajtó és pedagógusok az elismerés legszebb hangján emlékeznek meg arról, hogy mily meglepően kedves és tanulságos a

A rózsza és a gyöngyike. (Baumbach.)

Főnt hevertem gondtalan
A gleccser párkányán,
Vadászlegény jó felém
Jó reggelt kívánván.

A vadász zöld kalapján
Tollak lengedeztek,
Bóbitánál vérpiros
Rózsza állott veszteg.

Elfogott nagy csodálat
S töprengtem miatta,
Főnt a vadász a rózsát
Merre szakithatta?

Cserépben nyit a rózsza
Vagy kerti ágyásban,
S elhal főnt a magasban,
Hol hús széfívás van.

Ezen sokat tűnődtem
Az utamat járva,
Sok bolondság történik
A mai világba.

Völgybe érek, betérek
A fáradtság mián,

Hoz egy leányzó vacsorát
És jó estét kíván.

Nézem karcsu derekát
Amint felém hajtja,
Hát egy csokor gyöngyike
Illatozik rajta.

Elfogott a csodálat
Tűnődtem miatta,
Lent a lány a gyöngyikét
Merre szakithatta?

Ez meredek hegyen nyit,
Jégmezőn, szirt fokán,
De a kertek honában
Élni sem tud talán.

Még aludni sem tudtam
A töprengés bánta,
Sok bolondság történik
A mai világba.

Éjjel, füledt kamrámban
Elkerült az álom,
Holdvilágos kertünkbe
Volt vágyam kiszállnom.

Lombzigezés hallatszott
Leveles lugásban,
Lágy édesded susogás
Kélt csendesen, lassan.

Halkan arra lopóztam,
A levél megrezdül,
A meglesett susogók
Eltűntek a restrül.

Látásom egy percen mult
Egy rövidke percen, —
De a rózsza s gyöngyike
Illatát éreztem.

Még sokáig tűnődtem
Azon, amit láttam,
Sok bolondság történik
A mai világban.

Fordította: Vázsonyi Izidor.

Pesti levél.

Felhallatszik hozzám a terézvárosi búcsú zürzavaros hangja. Azért nem csukom be ablakom, jól esik hallani azok örömhangeit, kik különben hangtalanok, némán vonszolják keserves sorsukat. Kedvet kapok, közjük keveredni, engedem magam tolni, nyomni, letaposni, felemelni, jól érzem magam a hullámzó tömegben. Csupa hangtalan, névtelen ember, akikről csak többesben beszélünk: a munkások, a cselédek, a varróleányok. . .

S mennyi gyermek! Este 9 óra és ezek még mindig az utcán kóborolnak, csapatokba verődve. Különben ezek mindig az utcán van-

gyermek kertészkedésének eredménye. Aki ismeri a gyermek természetét, tudja csak méltányolni az ujtás hasznát. A gyermekek versenyre, a legnagyobb kedvvel dolgoznak a nekik adott területen. Ez ujtás szintén Tervev Imre miniszteri tanácsos érdeme. A közel jövőben nálunk is tapasztalni fogjuk annak nevelés-tanítási hasznát.

A révfülöpi kertészek természetmelyeinek a budapesti kertészeti kiállításon történt izléses elrendezésébe érdeme van Birkás Gáspárnak, a tapolczi állami kertészeti telep vezetőjének, aki szakértelmével biztosítékot nyújt a tapolczi telepek eredményes vezetéseért.

Vasúti gyűlés Keszthelyen.

Múlt heti számunkban referáltunk a Keszthelyen tartott vasúti értekezlet tárgyai közül a balatoni vasút menetrendjéről, amelyet úgy Tapolcza, mint a vidék közönsége általános megelégedéssel fogadott.

Az értekezlet foglalkozott a balatoni vasút menetidejének megrövidítésével is. Dr. Baacsinszky Vladimir üzletvezető kijelentette, hogy már próbavonatok is jártak annak kipuhatólására, hogy a menetsebesség a budapest—tapolczi útirányon mennyivel fokozható. A próbavonatok sikerrel jártak és a jövő évi nyári menetrend szerint körülbelül egy órával rövidebb idő alatt fog a közönség a Balatonhoz és Tapolczára érkező, mint eddig. Természetes, hogy a gyorsvonatok eddigi állomásainak számát redukálják, mert azok csupán a nagyobb állomásokon fognak megállani.

A gyűlés egy másik nagyon fontos tárgya volt a tapolczi—keszthelyi viszonylat vasúti járatainak gyorsítása, hogy az utazóközönség ne legyen kénytelen a zalai partot mellőzni s Budapesttel más összeköttetést keresni.

nak. A lelketlen lakbér uzsora és kompanistája a telekspekuláció, ezeket a kicsiket támadta legerősebben, először a kis földes- és kocsisjátékosoktól, kicsiny lak az udvar, kiszorultak az utcára.

Született tömegharcosok. Nekik már ösztönük a tömegbe verődés szükségének érzése. Ugyan ki venné észre e rozoga kis emberkéket, ha külön-külön fújnák fülrepegető szipjakat? Senki! Legfeljebb, kinek füléhez nagyon is közel tartanak félelmes hangszereket míg így ketté válik előttük a tömeg, s mosolyog a kis csirkefogók legújabb roszaszagán.

Valahogy úgy sejtem, így van ez a felnőttek életében is, mint a tereztvárosi búcsún. Amint itt is volt egy előszipos, ki kezdeményezett, s tekintélyével magával sipoltatta a többieket, előttük haladt, de az utána jövők nyomták előre, a felnőttek hatalmas tömege is egyesek suggestiv hatása alatt indul rohamra a vezér által kitűzött cél elérésére.

A tömeg érez, de nem gondolkodik. Van szíve, száz, — ezer karú törzse, faldöngető koponyája, csak agya nincs. Ezek az előhaladók gondolkoznak helyette. A tömegpsychologia megfigyelései szerint könnyebb bennünket a rombolásra indítani, mint alkotásra serkenteni.

Milyen ideális állapot volna az, ha vezérek építésben — nem rombolásban képzelnék hatalmuk alapját!

Visszatérek a gyermekekhez. Talán mégis

E célból a balatonszentgyörgy—tapolczi vonalon ú. n. motorpótló mozdonyok fognak járni, amelyekkel a menet-időt ezen a vonalon majdnem felére le lehet szállítani. Ezek a könnyű, de gyorsjárátú mozdonyok addig is segítenek a bajon, míg a nevezett vonal pályatestét meg lehet erősíteni. Ilyen erősítésre különösen a balatonszentgyörgy—keszthelyi rész szorúl, melynek alépitménye természetesen legkevesebbé felel meg a követelményeknek.

Malatinszky Ferenc a többek között Rendesnek rakodó állomást, Badacsonynak pedig gyorsárú feladó állomást kívánt.

Dr. Baacsinszky üzletvezető felemeltette, hogy a balatoni vasút évi fenntartási költsége csak 500 ezer korona s így 5—6 év kell, míg minden kívánatot teljesíteni lehet. Először a meglevő állomások hiányainak pótlására kell gondolni, mert ez a legfőbb feladat.

Dr. Perger Ferenc a Balatontavi Gőzhajózási Részvénytársaság igazgatója kijelentette, hogy gőzhajójáratokat, amennyire lehet kapcsolatba hozzák a Máv. menetrendjével s ezt az októberi menetrend már részben meg is valószínűsítette. Nagy érdeklődést keltett a Balatoni Szövetségnek Bécs és a Balaton között létesítendő összeköttetés érdekében tett előterjesztése. Vaszary Ernő balatonfüredi fürdőigazgató kiemelte, Balatonfüred az új berendezkedés folytán méltán számíthat arra, hogy Bécsből nagyobb számú szivbeteg vendéget kapjon, ami csak akkor remélhető, ha közvetlen kocsik révén könnyebbé teszik a Bécsből való utazást. Dr. Óvári Ferenc és mások hozzászólásai után Baacsinszky szívesen ígerte meg, hogy készséggel tesz lépéseket a szombathelyi üzletvezetőségnek, hogy a fontos terv megvalósuljon. Tekintettel arra, hogy igen nagy érdekek fűződnek ahhoz, hogy a győr—dombóvári vasúti vonal elsőrangúvá

csak jobb megfigyelő vagyok, mint filozófus. Gyermekek játékáról, férfit tetteről, öreg tanácsáról.

Én már sokszor elnézegettem a pesti illetve, a tereztvárosi gyermekek játékát. Hiszen könnyű dolog az, csak a Tereztváros zeg-zúgos utcáit kell keresztül-kasul járni, ott játszódik le minden, ami jellemző rájuk. Azért te még sem tudnád megfigyeléseid alapján megítélni őket k. olvasom! Ahhoz szakértelem kell. Te ugyan sohasem találod ki, hogy micsoda gyermekjáték az, mihez nem kell se puska, se kard, hanem egy rongyköteget gurít az egyik maga előtt, másika viaskodik érte, de nem azért, hogy ő gurithassa tovább! Ha lába alá kerítette, most ő szalad ugyan vele, de az ellenkező irányban, miközben ilyen kiáltások hangzanak: Bori nekem! Szózi jutt! Domi fogd! . . .

A mai gyermek már játszani sem tud! Nincs fantáziája! Mondaná bárki, avatatlan szemlélő.

Pedig ezek footballt játszanak, s mig mi mint Mitaha Sah a puskaporkéjú, vagy mint Hosszupuska a vadlő tetszelegünk magunknak, ezek a football matadorjainak nevét adományozzák egymásnak. Ezeknek a football hősei az ideáljaik, s miként a kis Attakuola legerősebb szeretett volna lenni társai között, a mi tereztvárosi kis Szóziink is görbén hordja lábászárát, hogy jobban hasonlítson nagyevű franztadti névrokonához.

Igaz, a mostani gyermek játékokban speciá-

emelkedjék, közeli remény van arra, hogy akárcsak Budapestről, a bécsi irányból is egymásután jönnek a fürdővonatok, hogy a Balatonnak idegenforgalmat és fokozott jólétet hozzanak.

A Balaton látogatottságára és könnyebb, rövidebb idő alatt leendő elérésére irányult Somogyvármegye képviselőiben megjelentek ama kívánsága, hogy a Balatonparthoz építet vasúttal a nyári menetrendbe már alkalmasabb közlekedés állíttassék be.

Bennünket közelebről érdekel, hogy a jövő nyáron életbeléptetendő menetrendben a gyorsvonatok a balatoni vasúton csak a következő állomásokon fognak megállani: Badacsony, Révfülöp, Balatonfüred, Alsóörs, Almádi, Kenese, Börgönd, Adonyszabolcs.

A tapolczi állomás, az új raktár helyén új felvételi épületet nyer, általában az egész pályaudvar rendezés alá kerül, ami nagyon kívánatos is, mert úgy a nagy személyforgalom, mint teherforgalom zavartalan lebonyolítására a jelenlegi épületek elégtelenek.

Sürgős orvoslást kért Malatinszky Ferenc a tapolczi állomáson a kimenet és bemenetelre, mert hiszen az eddigi keskeny ki- és beszállásra használt korlátnyitáskor életveszélyes volt a forgalom. Munkások kapóval, ásóval és kaszával torlódtak össze a keskeny kijáraton. Baacsinszky e-baj orvoslását, — a legrövidebb idő alatt — megígerte.

Érdekeinket tehát a jövőre tervbe vett menetrend minden irányban ápolja s így csak hálás köszönettel lehetünk dr. Baacsinszky Vladimir üzletvezetőnek, aki ez újabb intézkedéssel tanúságát adta a Balatonvidék iránt táplált jóindulatának.

Árvay Lajos alispán Tapolczán. Folyó hó 23-án Árvay Lajos Zalavármegye alispánja vizsgálatot tartott a tapolczi főszolgabírói hivatalban. Ez alkalommal a főútcát és főteret összesöpörték. Bizony jó volna, ha ebből a szempontból gyakrabban volna szerencsénk, talán nem fordulna elő, hogy szombatonként a főútca porfelhőkben úsznak.

lisan a pesti fiú játékában szenved a fantázia, kis helyre a négyzetletű footballpályára szorúl. De az is igaz, hogy a fantáziának korlátok közé szorítása sem lehet oly üdvös, mint speciálisan minálunk. S ha te e gyermekjátékból fiatalságunk hátrányára következtetsz k. olvasóm, engedj meg, hogy én is merész következtető legyek.

Én az ő „passz” játékaiban egy egészségesebb társadalmi fejlődés gyökereit fedezem fel, mikor az egyéni kiválóság nem saját dicsőségeinek emelésére, de a közösen elérhető eredmény biztosítására érvényesül.

Hát jó! Ne következtessünk!

Az Andrássy-utat keresztező egyik útca sarkánál pergő nyelvű olasz kínálgatja fehér márvány csecsebecsét.

Pompeji romjaitól kezdve finom svéd nő keztyű tartóig, kút kávan turbékoló galamboktól, szájában kéjes női testet hurcoló orosz-lánig, mindent kifaragott egy ügyes mesterember.

Elágans urak, prémes hölgyek alkudoztak, gusztáltak, fogdoztak végig minden szobrot, egy-egy negyedórat szenteltek a válogatásnak. Végül lassan előhúzták az urak erszényüket és vettek 20 filléért — sült gesztenyét a szomszédban áruló marónisnál.

Itt mindenki szabadon következtethet. . .

F. Gy.

Egyről-másról.

Falu a városban. Keressük a falut a városban. Keressük a falusi kis földszintes házakat, a barna szalmatetőseket, a kapunélkülieket, a nagy emeletes házak között. Mindig messzebbre kell mennünk, hogy ezeket megtaláljuk, mert az emeletes házak sora mindig hosszabbodik. A kis földszintes házat magához emeli a szomszédja, a nagy, magas ház. A kicsiny emeli a kicsinyyabbnak erzi magát a magas mellett és ezt az elnyomást nem sokáig szenvedti, türi. Mi is lehet a kicsiny vágya, mikor a magas mellett áll? Ugy-e nagyja lenni. Megnöni. És milyen gyorsan is nőttek a házak, a nagyok, az emeletesek, mikor még csak — vagy kellett! . . . Mindig kevesebb lesz a városban a falu, győz az emeletes ház a földszinteseken. Egyre fogy a falu és győz a város. Ma-holnap már csak egy földszintes ház marad Tapolcza Fő-utcáján. És mikor itt vagyunk, egész bátran mondhatjuk: városban vagyunk. Itt nincsenek szalmatetős házacskák. Itt cementjárdán haladhatunk. Itt nincsenek másfélméteres árkok. Itt nincsenek az árkokon hidak. Már nincsenek. De voltak . . . A Fő-utca nem hosszú: az emeletes házak sorainak vége is van és mikor meglátod a halápi-utcat a társával, akkor találd meg a falut a városban. Ott, ahol a cementjárdáról, nagy zökkenéssel a hepe-hupás földre lépsz: kezdődik a falu. Ott, ahol széles árkok húzódnak az út mellett és hidak kötik össze az utat a házakkal, a keszi-uton: ott van a falu. Ha a keszi-utat látjuk, akkor elcsodálkozunk: hogyan visszamaradt ez az utca. Olyan, mintha eltejtették volna. Olyan, mint a mostoha-nyereg: elhanyagolt. Mostoha utcája ez a városnak. Egész falusias a csunya, mely árkaival, a gödrös-köves gyalogjáróival, az éktelenkedő nagy hidakkal. Mindenféle rendezetlenség, gondozatlanság — mostohaság.

Ki benn lakik a városban és néhanapján a dolga, vagy a dologtalansága kiviszi a városból: elcsodálkozik a falun, mit még Tapolczán talál és azt mondja: falu a városban. De aki megszokta ezt a külső falusi képet, vagy az idegen, ki a keszi-ut falusi képére emlékezve bejön a Fő-utca-ra, az azt mondja: város a faluban. Talán azért is hagyják így visszamaradni, hogy ki erre jön be Tapolczára, meglepetve kiálthassa: hiszen ez város!

Az alispán ur kedvéért. Ismeretes a híres történeti mende-monda Potemkin falváról. Mikor II. Katalin Krim-félszigetén utazott, Potemkin szemfényvesztéshez folyamodott, el

akarta hitetni a cárnővel, hogy a barbárság és nyomoruság e földje csupa civilizáció és gazdagság. Valamire a cárnő járt, mesés pompa tündöklött. A pusztasivatagban, az uttól jobbra, balra tornyos városok, falvak, kastélyok pompáztak. Mindenféle festői ruhában öltözött gyönyörű nép fogadta. De minden, amit a cárnő látott, mind vászonra festett színházi dekoráció és színházi statiszták fölfogadott csapatja volt . . . Katalin cárnő nem sejtette ezt, hogy mindez csak most, az ő kedvéért van így es gyönyörködött a virágzó országban, a boldog népben. — Zalamegye cárnője járt Tapolczán és gyönyörködött a virágzó városban, a boldog népben, de nem sejtett azt, hogy mindez csak most, az ő kedvéért van így . . . Bár az emeletes házak, melynek hosszu sora tán meg is lepte, nem az ő kedvéért, alkalomszerűen épültek. Ezek már régen, vagy kevesebbé régen készültek. De hogyha jó kedvű embereket, boldog népet látott maga körül, — de ezt már elárulom: Potemkin emberei voltak. És hogy egy tiszta várost látott, már kora reggel elsöpört, megtisztított utcákkal, szépen, ideálisan, — ez csak színpadi dekoráció volt, a cárnő kedvéért. Hogy az ő tetszését megnyerjük, volt ez úgy rendezve: csütörtökön, már kora reggel elsöpörték az utcát. Az alispán bácsinak megsugom, hogy: máskor ez nincs ám így. Egy héten minálunk csak egyszer, szombat délután tisztogatják az utcákat. Mert mi, tudja, szegények vagyunk, nincs pénzünk utcaseprőt tartani, mert a szegény ember csak egyszer mosdik egy héten, mert a víz drága. Elárulom, hogy a tiszta arcot: az utcát, amit ő csütörtökön reggel látott, mi még soha sem láttuk, mi erről csak álmodni szoktunk. Gondolják el: Tapolczán tiszta utca csütörtökön? — álomkép!

Minket is meglepett ez a tiszta és meghatottan kérdeztük egymástól: mi a csoda történt. És megtudtuk, hogy ez mind csak az Alispán ur kedvéért történt. Nagyon szépen kérjük, összetett kezekkel: jöjjen el hozzánk Alispán bácsi hetenként úgy kétszer-háromszor, mi úgy szeretjük — a tisztaságot.

Szerény indítvány. Már jó néhányszor irtunk a koldulásról. Hogy milyen kellemetlen a koldusokat egyenként kiszolgálni. Milyen kellemetlen krajcárunkonként jótékonykodunk mi nekünk, kik annyira idegesek vagyunk minden apró kellemetlenségért. Ugy bánt benünket egy nyitva hagyott ajtó — télen. Olyan mérgesek tudunk lenni az alázatos kérésért, mely egy krajcár erejéig esedezik jó szívünkhöz, mikor komoly üzleti munkával vagyunk elfoglalva. Irtunk az ilyen és

hasonló tüszurásokról, amit a jótékonykodásunkért kell elszenvetnünk. Kértük, rendezzék a koldulás rendjét, oly formán, hogy legalább egyszerre jöjjenek a szegények, kik a mi jó szívünkre vannak utalva. De az egyik fél sem hallgatta meg kérésünket. A koldusok azért nem, mert nem olvasnak ujságot. A szintén érdekelt jószívűek pedig, így sejttem, mert nem olvassák el az ujságot. Hogy is olvasnák el azt, ami a koldusokról szól. Hogy is lehet ilyet kívánni tőlünk, a jószívű emberektől, kik nem akarjuk megvárni az ajtónk előtt a didergő, a hidegtől meggémberedett kezű koldust, s sietve adjuk neki az alamizsnát, csak hogy menjen — ne eresse ki a meleget szobánkból. Nem azt kiáltjuk: jöjjen be! Hanem azt: tegye be az ajtót! Szegény koldusok. Szánjuk meg őket. Tegyük úgy, mintha ő értük, csupán az ő érdekükben szólnánk, mikor érezve a közeledő tél apró kellemetlenkedéseit, imígyen szólunk. Jó szívű emberek, kik nem küldték el ajtótok elöl a kéregetőt: adjatok. Adjátok oda egy összegben azt kis pénzecskét, mit krajcárunkonként adtatok eddig. Ki egy héten 40 fillért osztogatott szét, az adjon félve 10 koronát, vagy ha van pénze, az egész évre 20 koronát. Ha így, az a kétszáz ház, mely eddig is kiosztotta ezt az összeget, odaadja a városnak azt a négyezer koronát, akkor az a husz szegény ember gazdag ember módjára élhet és nem lesz Tapolczán szegény, kinek házról-házra járva kell összekoldulni a mindennapiját.

Nem ismerem koldusaink igényeit. Azt hiszem, ahhoz, hogy melegegedtek legyenek, nem sok kell. Lakást már adott Tapolcza a szegényeinek. Most már igazán csak arról van szó, hogy azt, amit eddig is adott, ezentul — okosan adja.

Szüret hajdan és ma.

Mikor volt, midőn a vén Badacsony és Szt.-György-hegy visszhangzott a hamisítatlan pajzán jókedvtől, vigasságtól, cigányzenétől? Tarackdurrogás, rakétapattogás hangzott a hegyeken. Nemcsak a fiatalok roppták a csárdást, hanem még az öregeket is megdöcöggették. Vidámság jókedv volt mindenfelé. Mindez bizony nagyon régen volt. És ilyen volt a régi világban az egész ország.

S manap? . . . Manap jóformán azt se tudja az ember, szüret van-e, avagy tor: oly nagy csendben megy a szőlőszedés. Az egykori vidám kurjantások helyett elégedetlen sóhajtasok szállanak a levegőben. Az arcokról sugárzó derű helyett lehangoltság, vagy

BACSÁNYI JÁNOS VERSEIBŐL.

Intő szózat.

Fortunae te responsare superbae
Liberum et erectum, praesens hortatur et aptat.
Horatius.

Van, van az embernek léte fő végére
Oly jó kalauzza, bizony vezére,
Melynek súgalását ha híven hallgatja,
Kiszabott ösvényét bátran folytathatja.

Nagy alkotójának lévén nagy kegyelme,
Hogy a feljebböző nyughatatlant elme,
Bármint erőlködjek, az által ne lássa,
Aminek nem szükség s nem használ tudása:

Távazzék bűnétől a vakmerőségnek,
Tartsa meg törvényét az emberiségnek,
S határban maradván józan tudomány,
Ura tetszésének okát ne kívánja, —
Hogy, fel nem érhetvén, amit Istenének
Örök végzése homályba rejtének,
Ha balgatagságát végre tapasztalja,
Büszke gyaroltsága szégyenét ne vallja!

De tudván, hogy tilos, köréből kitérni,
S halandónak az ég titkaihoz férti,
Tanulja voltaképp magát megismerni,

S tetteit, szándékait erejéhez mérni!
Szívének érzése, s eszének világa,
S mind jóra, mind rosszra, teljes szabadsága,
Mely már itt a földnek porából felveszi,
S a menny lakosához hasonlóvá teszi; —

Elméjének olyan csuda tehetsége,
Melynek határt nem vet a föld kereksege,
Egek magassága, pokolnak mélysege,
S nap, hold és csillagok szörnyű messzesége,
Oly kedvére képző s alkotó hatalma,
Melynek napról-napra terjed birodalma. . .
Mely időn s halálon győzelmet vehet,
S századok után is mindenha jót tehet;
Belső szent tüzének vígasztaló fénye,
S szebb jövődjének serkentő reménye,
Mely hív küzködőt pálmával biztatja,
Sirjáig kíséri, s még ott sem hagyhatja,
Még ott is a jóknak jutalmát ígéri,
S a szenvedők atyját irtalomra kéri:
Ezek a nagy égnek oly főbb ajándéki,
Melyeknél szebbeket nem adhatna néki;
S melyekkel ha mindég józanul, bölcsen él,
Lelkében nyugalmat, s kedvet lel Istennél!

Jó vagy rossz tettei következtében,
Végbe vitt szándéki megért gyümölcsében,
S önmagában lévén első fizetése,
(Édeme jutalma, s büne büntetése):
Saját választása s elszánt akaratja
Égig emelheti, s földig alázhatja,
Égig! az Istenség örök trónusáig!
S földig, a baromnak veszendő poráig!

Miért mit válasszon, s mire legyen gondja,
Azt szíve s elméje világosan mondja.
E két vezér s bíró szoros egysége,
Földi boldogsága kívánt teljessége,
S viszont ezek visszas békétlensége,
Élte legfőbb átka s szerencsétlensége!

Miglen e kettőnek egyező szózatja
Serkenti, pályáját bizvást folytathatja;
S valamig azt híven követi, hallgatja,
Győzedelme díját bizonyval várhatja.
Sőt így lehet már itt annak igaz képe,
Kit imádva tisztel a föld minden népe;
Ki, lételre hozván, szabadon alkotta,
S annyi lelki jóval ingyen megáldotta;
S aki (vizsgálóra szíve rejtekének)
Ámbár, hogy láttassa hitének erejét,
Néha rá bocsátja késértő vesszejét,
Sem erőtlenségét s baját nem felejtí,
Sem bánatos lelkét kétségbe nem ejti;
Mig maga, követvén el vezérlő csillagát
S bizván Istenében, el nem hagyja magát!

Belsejébe lévén beírva törvénye,
Nem csal bizalma, nem csalhat reménye,
Ha szándékait ahhoz úgy alkalmaztatja,
Hogy szebb érzéseivel egyez akaratja.
Mert, ha tévedne is a homályos elme,
Szin okokra nézve hibázván értelme:
Nem téved a szívnek tiszta gerjedelme,
S csak jóhoz, csak széphez vonzó hív szerelme;
Nem téved ösztöne lelke vágyásának,

fásult közömbösség ri le. Nincs már zaj, nincs élet a szőlőhegyeken. Csak elvétve szűrődik felénk a klarinét éies hangja. A cigányok lehorgasztott fővel szállingóznak haza. Se mozsár, se pisztolydurrogatás, se rakéta! Ahol még régi módon akarják megtartani a szüretet, ott is érzi minden meghívott, hogy ez nem a régi, nem az igazi. Az elmúlt, oda van, soha többé vissza nem jő!...

Mi az oka, mi a magyarázata ennek a nagy változásnak? Mi történt velünk, hogy ennyire nekiesendestünk, elszontyolodtunk, megkomorodtunk?

Az öregektől hiába kérjük; azok csak a regebbi időt visszasóhajtó panasszal tudnak válaszolni:

„Hajdanában nem így volt ez,
Hűn megmondja, bárkit kérdezz:
Pezsgett a szív, szólott a hegy,
Milyen vígan, milyen nagyot!
A hegy hallgat, a szív szenved,
A lópor meg elfogyott.“

Ugy van: a lópor elfogyott s vele a jókedvünk is eltűnt! De miért tűnt el? Elszegényedtünk, koldusokká lettünk talán? Vagy valami nagy nemzeti csapás vette el kedvünket? Avagy a természet mostohasága hat nyomasztólag érzésvilágunkra?

Elszegényedésről komolyan szó sem lehet, mert ha nem fürdünk is tejben, vajban, borban, mint apáink, de legalább is kétszerte, háromszorosa vagyonsabbak vagyunk náluk.

Valami kiheverhetetlen, nagy nemzeti csapás sújtott talán bennünket? Tudva van, hogy nemzeti csapások nem szokták hosszabb időre keserűségben tartani a magyart... Ott, ahol Arad is olyan könnyen és hamar feledésbe ment, nemzeti gyász (elég fájdalom!) egyáltalán nem lehet megölője a jókedvnek!

Még a természet mostohasága lehetne legjobban panaszkodunk, mert az utóbbi években valóban sokat szenvedtünk fagytól, esőtől, jégtől, egháborútól. Esztendőnkön át gyenge bortelemünk volt. Ámde amit a természet elvett tőlünk, azt a kedvező árnagyobbodás többé-kevésbé helyreállította. Vagyis igazában se elszegényedés, se nemzeti csapás, se természeti károk nem szolgálhattak alapos okul hajdan híres kedélyességünk feltűnő megfigyatozására. Tehát azok, kik ilyesmikkel magyarázzák s mentegetik a magyar jókedv kivesését, nyilvánvaló tévedésben vannak.

Pedig maga a szomorú tény elfogadhatatlan: a magyar kedélyességnek ma már csak híre van meg. A helyét fásult közömbösség,

önző magabazárkottság, elijesztő kedvelenség foglalta el... Nincs igazi barátkozás, nincsen fellegtelen társas kedvtelés! A baráti összejövetelek erőltetettek s titkos mozgatójuk többé nem önzetlen örömmegosztás, hanem a számító haszonlesés.

Persze az emberek kertelik, takargatják, enyhítik, szépítgetik kedélytelenségük valódi okát; de az élesebb szem könnyen észreveszi, hogy az semmi egyéb, mint a rideg önzésnek általános erőrekapása. Ez az újabb belenk plántálódott kulturálatlan tulajdonság vált megölőjévé századokon keresztül minden baj közt megőrzött jó kedélyünknek.

Kétségkívül nem volna rajta sajnálkozni valónk, ha megkomolyodásról volna szó; csak hogy mi szembeszökő elsavanyodással állunk szemben s ezt lehetetlen föl nem panaszkodunk.

Nem vagyok a régi világnak afféle örege magasztalója, meggyőződéssel ragaszkodom saját koromhoz; de mikor a mai kor sivár kedveltségét a regebbi idők jókedvűségével egybevetem, minden bizonnyal ez utóbbinak adom az elsőséget.

Ne mondja senki, hogy hiszen ma is vígad a magyar uriosztály eleget! A cigány egész éjjeleken át húzza a kávéházakban; durrognak a pezsgős palackok: a padlóra (vagy rangosabban: a tükörbe) vágott poharak; kurjongatnak az urak agyonrekedésig! — Sajnos, ez valóban így van, ámde nem a kedélyesség természetes megnyilvánulásaképpen, hanem, — mint az erőszakolt kedvnek visszatartó kicsapongása! Ilyetén módon csak a szánandó magauntság, a feltűnni vágyó hencseregés, vagy a megrögzött korhelység tudja vesztet kedvét keresni. Az ilyen „uri jókedv“-nek látása komoly számba menő emberekben csak sajnálatot kelt s még inkább érezteti: mily nagy kár a régi természetes kedvnek kiveszte!...

Tudom, hogy panaszló szót sokan hiábavaló sopánkodásnak fogják minősíteni. S annyiban igazuk is lesz, hogy panaszommal a régi kedvet vissza nem hozhatom. De ugyebár sajnálkoznom mégis csak lehet a mai kedélytelenségen? Ramutatnom az aknára talán még sem fölösleges! Ha nem is a nagy tömeg, de egyesek, kikben egészséges lélek lakik, kétségtelenül okulhatnak belőle.

A régi világot sok mindenért nem lehet visszakivánnunk, de egyért csak irigyléssel gondolhatunk apáinkra: önzetlen, tiszta jókedvükért. Ezt az örökségünket igen nagy oktalanság volt elpazarolnunk!

HIREK.

Kinevezés. Dr. Bozzay Jenő zalaegerszegi kir. alügyészt, aki csak egy év előtt távozott Tapolczáról, hol kir. járásbíró volt, a múlt héten kir. ügyésszé neveztetett ki.

Községi gyűlés. Tapolca nagyközség képviselőtestülete ma délelőtt 11 órakor gyűlést tart az alábbi ügyekben: 1. Kaszánya ügyében miniszteri leirat. 2. Portálok, kirkatok építési módozatainak megállapítása. Frisch Jenőnél díj megállapítás. 3. Rendőrök kérvénye drágasági pótlék engedélyezése iránt. 4. Jegyzőnek járó irnoktartási átalányok, valamint 5. Rendőrbiztos személyi pótléka ügyében kelt határozatoknak jóváhagyásra való felterjesztése. 5. Végrehajtó fuvarja és napidíjának megállapítása.

Uj ügyvéd Tapolczán. Dr. Patonai László fiatal ügyvéd Tapolczán irodát nyitott.

A balatonfüredi telekkönyvi hivatalhoz, amely csak a jövő hónapban kezdi meg működését, az igazságügyminiszter Grofcsik Vilmos veszprémi telekkönyvvezetőt és Kesztohányi Géza veszprémi törvényszéki irnokot helyezte át.

Uj lap Zalaegerszegen. Folyó évi november hó 5-én „Zalai Ujság“ címen Zalaegerszegen új hetilap indul meg. A lap felelős szerkesztője Szentgyörgyi Ferenc a Világ és a Pesti Napló volt belső munkatársa. Az új lap irányát nem ismerjük.

Megyebizottsági tagok választása. Folyó hó 20-án volt Tapolczán a megyebizottsági tagok választása. Mint említettük, megbizatusuk lejárt Glazer Sándor, Horváth Jenő és Marton Rezső tagoknak, akiknek újbóli megválasztása alakult ki az előző napokban. Időközben Glazer Sándor adó alapján a megyei virilisek közé vétetett fel, a jelölés ez szerint változott, a földműves polgártársak Győri János községbíró, a választott másik része pedig a két volt tagon kívül Glazer Sándor helyett dr. Lőke Mór községi orvosra adta le szavazatát. A szavazatszedes Glazer Sándor elnöklésével reggel 8 órakor kezdődött és délután negy óráig tartott. Az összeszámlálás szerint mintegy 520 választó közül leadott 181 szavazat, — elég kevés érdeklődést mutatva, — ezek közül Horváth Jenő főjegyző 168, Marton Rezső 167, dr. Lőke Mór orvos 98 és Győri János 66 szavazatot kapott, ez szerint 1919-ik év végéig megbizatusat nyertek Horváth Jenő, Marton Rezső és dr. Lőke Mór.

S útmutató fénye hite világának —
E jele s záloga főbb származásának,
E jövődöbéli szebb, boldogabb sorsának!

Ezt kövesd, ettől függj. Mert szerencsétlenné
Tehet ugyan téged ama vak Istenné,
Akinek változó kényes akarátja
Ügyetek szüntelen keveri, forgatja, —
O! ki, bár mosolyog és kedvezni látszik,
Mindenha csalárdul s kegyetlenül játszik;
Száz jámbort eltapod, míg egyet felemel;
S háborút viselven mindég az érdemmel,
Ha kinek ma méltán legszebb koszorút fűz,
Holnap talán abból a legnagyobb csúfot űz!
O szerencsétlenné tehet ugyan téged,
Gonoszul megcsalván minden reménységed!
De boldogtalanná csak úgy s akkor tehet,
Ha szíved hív tanúd s pártfogód nem lehet!

Míg ennek nem vádol titkos érzeménye,
S biztatván jövődöd éltető reménye,
Hited szent lángjának el nem borúl fénye:
Nem árthat a balsors üldözö vad kénye,
Mely, bárha testedet gyöttri, sanyargatja,
Bár elméd nyugalmát egyre háborgatja,

S szívedet kínokkal késérti, szaggatja,
Lelked méltóságát meg nem alázhatja.

Ugy van. Akit az ész vezet sugarával,
S egyezvén szívének szebb indulatával,
A jó lelkesméret ledez paizsával,
Feltehet a világ s pokol hatalmával!
Vele levén mindég s mindenütt Istene,
Mind a kettő mérge sem tehet ellene.
Mert láncra, tömlőre, halálra vethetik,
De bátor nagy lelkét meg nem rettenthetik;
Mely végére jutván a földi pályának,
S lakosa lehetvén mennyei honának,
Szárnyaszabad reptét az égnek intézi,
S ellenségi dühét mosolyogva nézi.

Igy a királyi sas, kőszikla fészkeben,
Tudván, üldözöje mit forral szívében,
Míg ez, halálos csót forgatván kezében,
Incselkedve lappang a lak rejtekeben,
Kirepül! s felhatván a magas egekre,
Nemes büszkeséggel tekint a völgyekre;
S míg más gyáva madár itt sővényen cseveg,
Ott eledelt lesvén, mocsár felett lebeg,
Vad odvak s barlangok homályának örül,
Ő szabadon kereng s vígad a nap körül.

Légyen, hogy a rossznak győz gonosz hatalma,
S a jámbor-igaznak ritkán van oltalma;
Légyen, hogy jó tettét itt bér nem követi,
Sőt gyakran a világ bűn gyanánt bünteti;
S hogy jövődójét is a sir tulsó partja
Sűrű ködbe rejti, s elfedezve tartja:
Van Isten! van! s látja mindenlato szeme,
Mint tőr, miként szenved, s mely bért vesz

[érdeme!]

Él a magasságban a jók kegyes atyja,
Ki bánatos lelkét megvígasztalhatja!
Él ő! ki jutalmát bőven megadhatja,
S hitét, bizodalját nem csalatkoztatja!

S van itt is bírja, van ítélőszéki,
Mely még igazságot szolgáltathat néki.
Eljöhet majd egykor az ítélet napja,
S boszút állhat Klio bátor és bölcs papja:
Ki, látván az álnok diadalját,
S felfogván a jámbor elhagyott oltalmát,
Míg amannak átkot s szégyent mond fejére,
A hív szenvedőnek új fényt hoz nevére,
Hogy áldás (erkölce földi végső bére)
S dicsőség kövesse nyugalma helyére!

SZENTMARGITSZIGETI ÜDÍTŐVIZ.

A legkiválóbb szénsavval
telített asványvíz. Mint asz-
tall viz nagyon kellemes, jó-
hatású egészségpólo ital.

Főraktár:
Hoffmann Jakab Fia
ásványvíz nagykereskedőnői,
KESZTHELY.

Hordófurók. Megkezdődött az újbor fuvarozása, amelylyel kezdetét vette fuvarosaink szenvedélye is, a hordófurás. A múlt héten négy fuvarost csíptek rajta a hordófuráson. Csak a folyó év elején ítélték el megérdemelt súlyos büntetésre egy-két tapolczai hordófurót és még sem okultak fuvarosaink. Bizonyára ezek is megkapják méltó büntetésüket. Ugy is kell, hiszen nem csak lop az illető, hanem idegen vagyonban kárt is tesz, midőn a hordót megfurja és abból bort vesz ki.

Halálraégett milliomos cigányleány. Az úgynevezett „milliomos” cigányok karavánja hosszú vándorlásai között e hónap elején ismét visszatért Somogyba és Barcsra ült tanyát. Nagy szerencsétlenség érte itt Sipjonic Flóris vajda családját. Egyik leánykájuk tűzhalállal halt meg. A hét esztendő kis gyermek ruhája meggyulladt s mire eloltották, olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy egy óra múltán meghalt.

Tüzesetek. Balatonhenyében Piller Jakab molnár malma, Taliándörögdön pedig Gál István benzinmotoros gépe elégett.

Verekedések. Kispáti községben folyó hó 20-án egész háborúságot csinált néhány legény. A kocsmában boroztak a legények miközben Bacsik István 21 éves legény összeveszett Sabján Dániel 24 éves legénnyel. Sabján egy kővel megütötte Bacsik István öcsét, ezért bosszút forralt, megleste Sabján Dánielt és késével életveszélyesen mellbe szúrta. — Diszelben pedig Turcsik Gyula ugyancsak a kocsmában összeveszett Hári Lajos molnársegéddel. Ezek is bicskával intézték el a dolgukat. Turcsik Harit megszurta. Úgy látszik az idej borban több virtus van, mert a verekedések gyakoribbak.

Panasz. Már számtalanszor szóvá tettük, hogy a szombat délutáni söprés alkalmával szükséges volna a nagy por elkerülése miatt söprés előtt egy kissé felöntözni a teret. Hiába. Söpörnek ugyan a város szegényei minden szombaton délután, de olyan por van, hogy tíz lépésnyire sem lehet látni, pedig mibe kerülne, ha a község öntöző kocsija a piacteret kissé megöntözné. Van egy egész könyvtárnyi rendelet a kolera elleni óvintézkedésre, de hogy éppen a legfontosabb és legolcsóbb óvintézkedést a minden korhadó hulladékból eredő porfelhőt megakadályozzák, nem veszi észre egy egészségügyi ellenőr sem. Tessék alispán úrnak szombaton délután a tapolczai piacteren végigmenni, tudom, hogy orvosolva lenne a sokszor hiába elhangzott panasz.

Tolvaj cigányok. Néhány kőbor cigány látogatta meg a szentgyörgyhelyi pincéket. A többek között Horváth Istvánnétól 37 koronát loptak el. A tolvaj cigányok elmenekültek.

Változások a balatoni vasútnál. A kitűnő értesüléseiről ismert Vállalkozók Lapjában olvassuk, hogy a balatoni vasút átalakítása immár befejezett dolog, mert a vasút építése nagyon sok kívánni valót hagyott fenn, a forgalma minimális volt és a befektetett tőke nem hogy a kamatot nem hozta meg, de a MÁV. az üzemre rá is fizetett. Ilyen körülmények között tanulmányozni kellett, hogy milyen átalakításokkal lehetne ezen a vonalon segíteni, mint halljuk, abban történt a megállapodás, hogy a vonalnak új irányt adnak és Székesfehérváron át fogják rövidebb úton a Balatonra vezetni és meg fogják erősíteni az alapépítményeket is, úgy hogy a fürdőforgalmat gyorsvonatokkal is le fogják bonyolítani. Az erre vonatkozó előmunkálatok készek és a törvénzhozástól a kormány legközelebb felhatalmazást fog kérni az átalakítás végrehajtására.

Gazdát cserélt az ikervári uradalom. A Batthyány-féle ikervári uradalom régóta rebesgetett eladása valóra vált, amennyiben Batthyány gróf az uradalmat a kastélylyal, a felszereléssel és a butorzáttal együtt hat millió korona vételáron eladta báró Springer Gusztávnak, az ismert bécsi sportsmannak. Hir szerint a grófi család mindössze néhány értékes festményt és családi ereklyét visz el magával az ikervári kastélyból.

Gőzgépekezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban november hó 9. napján délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők Deák-tér 8.

Uj távbeszélő. Zalaapáti zalavármegyei községben berendezett törvényhatósági távbeszélő központ a belföldi helyközi távbeszélő forgalomba bevonás mellett folyó hó 21-én megnyílt.

A kolera természetrajza. Az orvostudomány a kolera-ról 1817-ben vett tudomást. Ekkor fordult elő az első nagy kolerajárvány Indiában, ez azóta is főfészke a kolerának. Innen ered a neve is: cholera asiatica. Nálunk először 1829-ben lépett föl s ezenkívül legnagyobb volt az 1873-iki és 1893-iki járvány, amely esetekben közel 200.000 ember pusztult el ebben a borzasztó betegségben. A kolera fertőző gombái a komabacilusok, amiket a világhírű német orvosprofesszor: Koch dr. fedezett fel, leginkább piszkos gödrökben, pocsolyákban és más salakos helyeken tenyészik. Ázsiából főképpen hajókon hurcolják koleras betegek, de igen sok esetben a nagy kereskedelmi hajók áruhelyein, a fenékben elősködő patkányok is. A kolera fertőzésében is a legnagyobb szerepet a betegségre való hajlandóság játsza. A reagáló szervezetben az első, második napon csak kisebb természetű hasmenésben és hányásban jelentkezik, majd mindig erősebb lesz, a beteg arca és szeme beesik, a teste kékre-lilára szederjesedik s amikor kitör a beteg, 1—2 óra alatt végez vele, iszonyu kínok közt. Egészséges, nem inficiálódó ember szervezetben a kolera bacilusok nem okoznak vést, mert az erős gyomorsavak megölik. Innen van, hogy több esetben megállapították, hogy önfeláldozó, bátor emberek komabacilusokat nyeltek le, de semmi bajuk nem esett tőle.

Csukamáj helyett sok mindent hoznak javaslatba, de tudnia kell mindenkinek, hogy a csukamájolajat semmi sem pótolhatja, mert mitsem emészt a gyermek könnyebben, mint a csukamájolajat. E könnyű emészthetőségben rejlik a titka a csukamájolaj nagy hatásának, ezért tehát nem mást, mint Zoltán-féle Csukamájolajat adjunk a gyermeknek. Üvege 2 korona Zoltán B. gyógyszer-tárában, Budapesten és a gyógyszer-tárakban.

A szegénysorsu tüdőbetegekért. Ajtónkon megint zörgetni fognak halottaknapja táján egy gyöngye virágszállal. Megszoktuk már, hogy évről-évre a szegény szenvedő tüdőbeteg embertársak megmentése érdekében az egész országban gyűjtés indul meg, amely szerencsés ihlettel a halottakra való kegyeletos emlékezés megható memento-jával igyekszik megindítani a lelkeket és adakozásra készíteni a társadalmat. „Csak egy virágszállal!” hangzik a felhívás és a nemes missziót teljesítő egyesület, a tüdővész ellen küzdő József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület nagyon szerényen nem is kíván mást, minthogy a temetőbe szánt koszorúk egy virágszállának értékét fordítsuk az élő haladók megmentési alapjára. Kérges szívűnek kell lennünk, ha elfordulunk ettől a kérés-től. Bár sok inség sújtja társadalmunkat, de azért nem zárkozhatunk el az irgalmasság

cselekedetétől. Sőt éppen ilyen vészterhes, nehéz időkben szorulnak rá a gyöngék a fokozottabb istápolásra. Mindenki, aki csak teheti, járuljon tehát hozzá a maga fillérével a szegény tüdőbetegek megmentéséhez egy-egy fillér a gyűjtőtársolyban megsokasodva fontos védelmi eszközök, tüdőbeteggondozó intézetek, szanatóriumok alapja lehet. Eppen a József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület e téren közismert, produktív tevékenységet fejt ki. Tüdőbeteggondozó intézeteit már ott látjuk az ország minden vidékén. Gyógyítóháza is már kettő van és sok ezren áldják az egyesület tevékenységét. Aki közvetlen adományokkal akar az egyesülethez fordulni, az egyesület címére, Budapest, IV., Sütő-utca 6. sz. alá küldje a nemes célra szánt adományait.

Milyen időjárás lesz novemberben és decemberben? Sirius novemberre és decemberre a következő időjárást jósolja: November hó 1-től kedvező szép enyhe napok várhatók, itt-ott esővel, sőt egyes helyekről zivataros esőt is fognak jelezni. November hó 8—10-én derűs napokra számíthatunk, amelyek elég szépnek és kedvezőnek ígérkeznek. December kevés esőzést és havazást ígér, de sok ködös és hideg napok lesznek, amely már november hóban is több helyen át fog vonulni; december 1-től 8-ig hideg idő, 8-tól 12-ig nagy köd, 14-től 20-ig hideg idő, 22-től ködös, nedves, hideg idő, itt-ott hócsapadékkal.

Halál a permetezett szőlő miatt. Debrecenből írják: Nagy Károly hajduszoszlói földbirtokos szőlőjében a minap szüreteltek. A szüreten künn volt Nagy Károly Elek nevű négy éves fia is, aki egy fűrt szőlőt kapott a cseléd-től. A kis gyermek elfogyasztotta a gyümölcsöt, amelytől hirtelen rosszul lett és néhány óra múlva meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy a kis gyermek halálát a permetezett szőlő okozta. A kékítő megmérgezte a fiút, akinek halála miatt a cseléd ellen vizsgálatot indítottak, mert a szőlőfűrtöt mosatlanul adta Nagy Eleknek.

A hordófurás megakadályozása. A múlt hét folyamán bort szállítottak Tapolczára, a szállító rendőrségséget, őrszemet kért a város végére, hogy a hordófurást megakadályozza. Nem kapott rendőrt, a hordót pedig a fuvaros ki is furta. Talán a csendőrség segítségét kellene igénybe venni, hogy az ilyen napirenden lévő bűneseteket megakadályozzák.

KARDOS NAGYÁRUHÁZÁBAN TAPOLCZA. FŐTÉR.

Olyan izléses finom divatkülönlegességek vannak felhalmozva kostüm, pongyola és blouse kelmékből, női és leányka felöltők, kész pongyola, blouse és szörme boa és karmantyúkból, amelynek csak a legelső fővárosi cégeknek lehetők. Nagy mintagyűjtemény bel- és külföldi újdonságokból az úrhölgyek rendelkezésére áll. Teljes menyasszonyi kelengyék a legfinomabb kivitelben.

Hajómenetrend a Balatonon. Október hó 15-től november hó 1-ig a következő hajómenetrend lesz Balatonboglár—Révfülöp—Badacsony és vissza. Balatonboglárról—Révfülöpre indul délben 12 óra 05 perckor és este 7 órakor, Révfülöpről—Badacsonyba indul délben 12 óra 50 perckor. Badacsonyból—Révfülöpre indul délután 4 óra 30 perckor. Révfülöpről—Balatonboglárra indul délelőtt 9 óra 45 perckor és délután 5 óra 35 perckor. A Révfülöpről délelőtt 9 óra 45 perckor induló hajónak csatlakozása van a Tapolczáról reggel 8 óra 50 perckor induló és Révfülöpre 9 óra 35 perckor érkező vonathoz, továbbá a Balatonboglárról este 7 órakor induló hajónak a Budapestről 2 óra 55 perckor induló és Révfülöpre este 7 óra 45 perckor érkező vonathoz.

Szüreti eredmények. Vidékünkön a szüretelést befejezték. Az eredmény, mint már említettük, általában gyenge, csak nagyon kevesen vannak olyanok, akiknek jó szüretjük volt. A must illetőleg az újbor árai a megelőző héthez arányitva kedvezőbbek, mert 46—58 fillérre emelkedtek, a kereslet is nagyobb volt, s hihetőleg még emelkedni fog úgy az ár mint a kereslet, mert bizony az ország többi bortermelő vidékeiről sem hallunk általában jó termést, ez pedig rendszerint az árak emelkedését vonja maga után.

Feloldották Nagykanizsát. Ismeretes, hogy Nagykanizsán előfordult egy koleraeset miatt szigorú zárt rendelték el, amely érzékenyen sújtotta az otthelyi kereskedelmi forgalmat. A várost szigorú zár alá vették, amely ellen különösen a kereskedők emeltek szót, mert ők érezték legjobban súlyát a szigorú intézkedésnek. Csütörtökön végre feloldotta az alispán a zárlatot, s így most ismét szabad a közlekedés, amely eddig teljesen megbénította a város kereskedelmét.

UGYVÉDI irodámba irnokot keresek.
Jelentkezés: Kossuth Lajos-u. 5. sz. a.
DR. PATONAI LÁSZLÓ
ügyvéd, TAPOLCZA.

Dunántuli helyi érdekű vasut r.-t.

1273—1913. szám.

MEGHÍVÓ

a Dunántuli helyi érdekű vasut részvénytársaság-nak 1913. évi november hó 10-én (hétfő) délelőtt 11 órakor Budapest, II., Szilágyi Dezső-tér 1. szám alatt (II. emelet) tartandó

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉSÉRE, melyre részvényeseink, valamint a társaságunkba olvadt „Körmend—Zalalövő—Őriszentpéter—muraszombati (Magyar délnyugoti)“ és „Zalavölgyi“ helyi érdekű vasut részvénytársaságok részvényesei tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

1. Jelentés a „Körmend—Zalalövő—Őriszentpéter—muraszombati (Magyar délnyugoti)“ és „Zalavölgyi“ helyi érdekű vasut részvénytársaságokkal való egyesülés iránt hozott közgyűlési határozatok megtörtént jóváhagyásáról; az ezzel kapcsolatos és kereskedelmi m. kir. miniszter ur által helybenhagyott alapszabálymódosítások végleges szövegének bemutatása, végül jelentés a beolvadt társaságok ügykeze-

lésének és vagyonának megtörtént átvételéről.

2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság kiegészítése ezek mandátumának tartamára.

Budapest, 1913. évi október hó 20-án.

Az igazgatóság,

Kivonat az alapszabályokból:

A Dunántuli, Körmend—Zalalövő—Őriszentpéter—muraszombati (Magyar délnyugoti) és Zalavölgyi helyi érdekű vasut részvénytársaságok azon részvényesei, akik a közgyűlésen részt venni kívánnak, kötelesek részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt *Budapestben*: a „Magyar leszámítoló és pénzváltóbank“-nál (V., Dorottya-utca 6.), vagy a „Magyar általános hitelbanknál“ (V., Nádor-utca 12.), vagy *Berlinben*: a „Dresdner Bank“-nál, vagy „*Dahlembel Berlin*“-ben: a „Centralbank für Eisenbahnwerte“ cégnél, vagy *Münchenben*: „Bayerische Vereinsbank“-nál, vagy *m/m. Frankfurtban*: a „Dresdner Bank“-nál legkésőbbben a közgyűlés előtt 8 nappal letenni.

Az államkincstár, a megyék, városok és községek valamint Ó. cs. és kir. Fensége Albrecht főherceg örökösai és a herceg Eszterházy javainak kormányzósága ezen kötelezettség alól fel vannak mentve.

Minden szabályszerűen letett egy egész részvény egy szavazatra jogosít.

BRÁDY-féle GYOMORCSEPPEK
ezelőtt Máriacelli cseppek

több mint 30 esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. — E cseppeknek utólrheletlenül jó hatása van emésztési zavaroknál, azután páratlan gyomorrontás, gyomorgégés, székrekedés, fej- és gyomorgörccsök, émelygés, szédülés, hányás, álmatlanság, kólika, vérszegénység, sápkór stb. ellen.

Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy üveg K. 1.60, kis üveget —90 fillér, 6 üveget K. 5.40, 3 nagy üveget K. 4.80 beküldése után küld franco.

BRÁDY K. gyógyszerár
a „Magyar Királyhoz“ BÉCS,
I. Fleischmarkt 2., Depot 5.

Ügyeljünk a védjegyre, amely a Máriacelli Szűz Máriát ábrázolja, a vörösszínű csomagolásra, s az aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és utasításunk vissza minden utánzatot.

Thomas:

Nevelés a családban

(A szülők vétkei.)

ÁRA K 1'90

Kapható Löwy B. könyvkereskedésében,
Tapolczán.

HIRSCH JÓZSEF

hentesüzlete és füstölője
TAPOLCZA, főtér.

Telefonszám 96.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertés- és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak. :-:

Napon a saját készítésű friss virsli, kalbász, párisi és szafaládé. :-:

Legolesőbb napi árak!

KELLERMANN

AZ ALAGUT

ÁRA
K 1'90

Kapható Löwy B. könyvkereskedésében,
Tapolczán.

VASUTI MENETREND. 1913. október.

Vonatok érkezése és indulása Tapolcza állomáson.

1. Érkező vonatok:

A balatoni vasuton Budapest—Veszprém felől:

Reggel 7 óra 37 perckor
délben 12 " 46 "
" 5 " 10 "
este 8 " 28 "

Keszthely felől:

Reggel 3 óra 43 perckor
délután 8 " 38 "
délután 12 " 57 "
" 4 " 58 "
este 11 " 27 "

Ukk felől:

Reggel 8 óra 21 perckor
délután 1 " 08 "
" 5 " 06 "
este 8 " 54 "

2. Induló vonatok:

A balatoni vasuton Budapest—Veszprém felé:

Reggel 3 óra 53 perckor
délután 8 " 50 "
délután 1 " 14 "
este 9 órakor

Keszthely felé:

Reggel 4 óra 21 perckor
délután 8 " 39 "
délután 1 " 28 "
" 5 " 32 "
este 9 " 31 "

Ukk felé:

Reggel 4 óra 49 perckor
délután 9 " 10 "
délután 1 " 30 "
" 5 " 21 "

VINCELLÉRT,

ügyes, megbízható, fiatal házasembert 3—4 hold szőlőm önálló kezelésé-
:: hez jó fizetéssel ::
ujévi belépéssel keresek.
Cím a kiadóhivatalban.

6558/tkv. 1913. sz.

Árverési hirdményi kivonat.

A tapolczai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a Sümegi Népbank végrehajthatónak Csígyó László szentkirályszabadi lakos végrehajtást szenvedő elleni 33000 kor. és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolczai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság területén lévő: a diszeli 1557. sz. j. k. b. n. 1962. hrsz. végrehajtást szenvedő nevében álló erdő és legelőre 789 kor., az u. o. 1963. hrsz. agártetői erdő és legelőre 1642 korona, az u. o. 1964. hrsz. agártetői erdő és legelőre 368 korona, az u. o. 1965. hrsz. agártetői erdő és legelőre 866 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és erre határidőül 1913. évi december hó 18. napjának délelőtt 10 órája Diszel község-házához kitűzetik.

Az ingatlanok a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron el nem adnak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 20%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letételt hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulírt telekkönyvi hatóságnál és Diszel község-házánál betekintheők.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Tapolcza, 1913. szeptember hó 23. napján.

Papp, sk. kir. járásbíró.

A kiadvány hitelül:

Ján, kir. telekkönyvvezető.

5672/tkv. 1913. szám.

Árverési hirdményi kivonat.

A tapolczai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a kir. kincstár végrehajthatónak Podlacsék Józsefné sz. Szófogadó Mária wieni (Dreznerstrasse 1285.) lakos végrehajtást szenvedő elleni 1807 kor. 22 fill. és járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolczai királyi járásbíró mint telekkönyvi hatóság területén lévő: a raposkai 94. sz. j. k. b. n. végrehajtást szenvedő nevében álló 1050 forint agrárkölcsönrel terhelt 149. hrsz. szentgyörgyhegyi szőlő, rét és pincére 1134 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és erre határidőül 1913. évi november hó 14. napjának délelőtt 10 órája Raposka község-házához kitűzetik.

Az ingatlan a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron el nem adatik.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 20%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letételt hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulírt telekkönyvi hatóságnál és Raposka község-házánál betekintheők.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Tapolcza, 1913. augusztus hó 13. napján.

Papp s. k., kir. járásbíró.

A kiadvány hitelül:

Ján, kir. telekkönyvvezető.

Wotan

Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótszálas lámpa.
Huzott drótszállal 75% árammegtakarítás.

Kapható villanszerelési üzletekben, villanytelepeken és a
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

6529/tkv. 1913. szám.

Árverési hirdményi kivonat.

A tapolczai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi miszerint a Csígyó László végrehajthatónak Csígyó Ferenc, Aranka, Elza és kiskoru Csígyó Irén és Pál elleni közösség megszüntetés iránti perben elrendelt végrehajtási árverés joghatályával bíró árverés a Veszprémi Takarékpénztár utóajánlata folytán: a gyulakeszi 763. sz. j. k. b. n. 236/10. hrsz. palotavölgyi szántóra 891 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és erre határidőül 1913. évi november hó 21. napjának délelőtt 10 órája Gyulakeszi község-házához kitűzetik.

Az ingatlanok a kikiáltási áron alól el nem adnak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni esetleg a bíróságnál való előleges letételt hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulírt telekkönyvi hatóságnál és Gyulakeszi község-házánál betekintheők.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Tapolcza, 1913. szeptember hó 12. napján.

Papp sk., kir. járásbíró.

A kiadvány hitelül:

Ján, kir. telekkönyvvezető.

A Csányi László-utca
9. sz. alatt egy 2, eset-
leg 3 szobás udvari
lakás kiadó.

MILLIÓK
használgák

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkásodás,
görcs, számarköhögés ellen

Kaiser-féle
Mell-Karamellák
a „3 tenyevet”

6500 elismerő levél orvosok-
tól és magánosoktól!!!

Kiválóan kellemes, izletes bonbonok.
20 és 40 filléres csomagokban
és 60 filléres dobozban kapható
Glazer Sándor gyógyszer-tárában.

EGY ÚJ

meteor-kályha
olcsón eladó.

Bővebbet a kiadóhivatal.

mindennemű
MŰTRÁGYA

u. m. superfoszfát, káli,
thomassalak, kaint, stb.
korlátlan mennyiségben
kapható

LUSTIG JÓZSEF ÉS FIA

■ cégnél, TAPOLCZÁN. ■

HIRDETÉSEK
FELVÉTELNEK
A KIADÓHIVATALBAN.

LIBAMÁJT

VESZ özv. SCHWARGZ JÓZSEFNÉ.

647—1913. szám.

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tapolczai kir. járásbíróóság 1913. V. 416. számú végzése folytán dr. Hirsch Károly tapolczai ügyvéd által képviselt Kulcsár István végrehajtható javára a collegium átellenében és Révfülöpön 440 kor. tőke és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felül és lefoglalt és 2480 koronára becsült szarvasmarhák, borok és hordókból álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Kóvágóörsön 1913. év október 31. napjának délután fél 3 órája és Révfülöpön leendő eszközzésére 1913. év október hó 31. napjának délután 4 órája határidőül kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Tapolczán, 1913. évi október hó 16. napján.

Kerkápoly, bir. vhajtó.

Tapolcza nagyközség előljáróságától.

249—XXI.

Árverési hirdetemény.

A községi előljáróság a képviselő-testületnek f. évi október hó 5-én fenti szám alatt hozott határozata alapján közhírré teszi, hogy az úgynevezett mészkemence és kőfejtő területeket, vagyis a mészégetéshez és épületkő fejtéséhez szükséges területeket 1914. évi január hó 1-től kezdődő 6 évre folyó évi november hó 8-án d. e. 10 órakor nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fogja adni. Kikiáltási ár a mostani bérösszeg, vagyis a kőfejtőnél 301 korona, a mészkemencénél 401 korona. Tartoznak árverezők az árverés megkezdésekor mindegyik bérletre külön 150 korona bánatpénzt letenni. Egyéb feltételek pedig az előljáróságnál megtudhatók.

Tapolcza, 1913. október hó 25.

Horváth Jenő s. k. Győri János s. k.
főjegyző. bíró.

820—1913.

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy tapolczai kir. járásbíróóság 1913. 552. számú végzése által Hunnia Gőzmalom végrehajtó javára Szt. Háromság-tér 1. számú házban 200 korona tőke és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felül és lefoglalt és 980 koronára becsült kávéházi berendezésből álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén vagyis Tapolczán leendő eszközzésére 1913. évi október hó 30. napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Tapolczán, 1913. évi október hó 16.

Kerkápoly, bir. vhajtó.

A BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESZTÜLET VÉDNÖKSÉGE ALATT ÁLLÓ BUTORCSARNOK SZÖVETKEZET

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja,
Budapest, VIII. József-körút 28. (Bévkocsis-
utca sarkán), Budapest, VIII. Üllői-ut 18. állandó

lakásberendezési kiállítása

nyitva reggel 8 órától este 8 óráig. Belépti-díj nincsen.

VÉDJEGYES SZABADALMAZOTT BORTÖMLŐK.

Jótállást vállalunk, hogy bortömlőink meg nem keményed-
nek és szivacsossá nem lesznek.

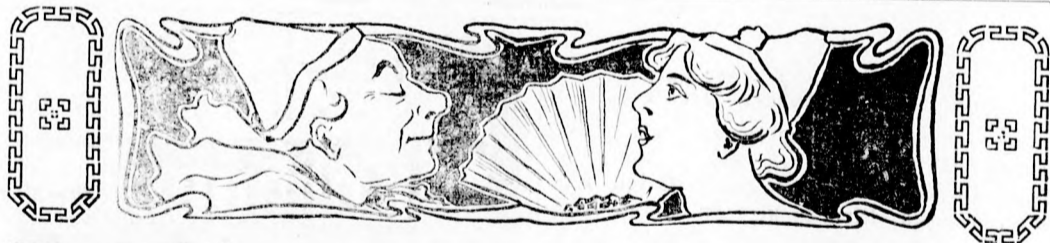
Pincegazdászati cikkek. A legmodernebb asbest keret-
szűrők, szivattyúk és pincegazdászati gépek, Asbest szűrőgyapot.

STANDARD MŰSZAKI KERESK. R.-T.

Piek és Winterstein, Kuschnitzki és Grünhüt
es. és kir. udvari szállítók

BUDAPEST, VI., Teréz-körút 21.

FIUME, WIEN, PRAG, ST. PETERSBURG.

Báli meghívókat

izléses kivitelben készít

Lówy B. könyvnyomdája, Tapolczán.

KOLLARIT- BÖRLEMEZ

kaucsuk-kompozícióval bevont ruga-
nyos, viharbiztos és időálló, szagtalan
fedéllemez. A jelenkor legjobb
tetőfedéllemeze.

Végtelenül tartós!!! Régi zsindely-
tetők átfedé-
sére kiválóan alkalmas. — Sem mázolni,
sem mészlével bekenni nem kell!

Tapolczán kapható:
JUNG ÁDÁM

vaskereskedésében,
a Marton-féle fekereskedéssel szemben

Nyomatott Lówy B. gyorssajtóján, Tapolczán.